

Početna Stranica > ... > Pretraživanje Pravnih Stručnjaka > Pronađite Stručnjaka > Netherlands

Pronađite stručnjaka

Sadržaj omogućio

Nizozemska

Nizozemska

I. Popisi i registri vještaka

Nizozemska ima dva registra: jedan je primarno namijenjen građanskom i upravnom pravu (*Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen*, LRGD), a drugi kaznenom (*Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen*, NRGD). Uz navedene registre postoje i Savjetodavni centar za upravnu nadležnost u području okoliša i prostornog planiranja (*Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening*, StAB), tj. neovisno tijelo koje surađuje isključivo sa sudstvom, i Nizozemsko udruženje za izvješća medicinskih vještaka (*Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage*, NVMSR). Osim toga, kaznenim stvarima bavi se Nacionalna agencija za vještačenje (*Landelijke Deskundigheidsmakelaar*, LDM), koja vodi registar vanjskih stručnjaka iz raznih područja koji se mogu pozvati da pomognu u (policijskim) istragama. Naposljetku, tu je i Registar vještaka za izvlaštenje i naknadu na temelju upravnog prava (*Registar Deskundigen Ontheffing en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding*, DOBS).

Vještaci su u registrima razvrstani po području stručnosti. Registri vještaka vode se kojekako: LRGD, DOBS i NVMSR su privatni subjekti, dok NRGD i StAB vodi i financira Ministarstvo pravosuđa i sigurnosti. Sudovi nisu odgovorni za upravljanje registrima ni za kvalitetu vještaka navedenih u njima. U Nizozemskoj su tijela koja vode registre strogo odvojena od sudova. Sudovi se pouzdaju u jamstva kvalitete koja im daju ta tijela. Ipak, suci sudjeluju u postupcima upisa i/ili akreditacije za LRGD i NRGD.

Poveznice:

- [Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen](#)
- [Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen](#)
- [Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening](#)
- [Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage](#)
- [Stichting Register Deskundigen Ontheffing en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding](#)
- [Landelijke Deskundigheidsmakelaar](#)

NRGD/LRGD, DOBS, registar NVMSR-a i internetske stranice StAB-a dostupni su javnosti. Dostupni su alati za pretraživanje, ali stranke u postupku ne mogu se savjetovati s vještacima iz registra StAB-a jer su oni imenovani isključivo radi savjetovanja sudova pa bi savjetovanje s njima dovelo u pitanje njihovu neovisnost. Međutim, stranke mogu zatražiti da se sud posavjetuje sa StAB-om. Funkcija [Pronađite vještaka](#) omogućuje samo pretraživanje vještaka u LRGD-u. Mogu se filtrirati po području stručnosti. Vještaci zaposleni u StAB-u upisani su i u LRGD. Konačno, NRGD se može pretraživati na sljedećoj poveznici: [Pretraživanje registra](#).

Članovi NVMSR-a prolaze postupak osposobljavanja i ispitivanja prije nego što ih se imenuje sudskim vještacima i uvrsti u registar.

Da bi se upisali u NRGD, vještaci moraju proći akreditacijski postupak procjene znanja iz njihova područja stručnosti, sposobnosti obavljanja dužnosti sudskog vještaka i vještina koje se očekuju od dobrih vještaka u sudskim postupcima. LRGD temelji se na potvrđivanju profesionalnih standarda koje su utvrdila profesionalna tijela i (strukovna) udruženja određene struke i na programu osposobljavanja o ulozi vještaka i sustavu trajnog osposobljavanja.

StAB primjenjuje vrlo strogu politiku zapošljavanja, provodi interno osposobljavanje i vodi sustav kontinuiranog učenja. Izvješća koja sastavljaju StAB-ovi vještaci podliježu obveznoj istorazinskoj ocjeni, dok izdana izvješća periodično provjerava vanjski odbor za provjeru.

Vještaci ne moraju polagati prisegu. Mogu se izbrisati iz registara zbog službenih pritužbi o kršenju pravila ponašanja koja se primjenjuju na različite sudove, a koja su većim dijelom slična.

Registre ažuriraju upravna tijela koja ih vode.

II. Kvalifikacije vještaka

Da bi se vještak uvrstio u LRGD, mora biti član profesionalnog tijela koje postavlja profesionalne standarde i obrazovne zahtjeve. Vještaci koji se žele upisati u NRGD moraju ispunjavati i stroge obrazovne zahtjeve. Premda su vještaci iz tog registra često članovi profesionalnih organizacija, postoje specijalizirana područja za koja nisu uspostavljene profesionalne organizacije, stoga članstvo u njima nije obvezno. Za upis u StAB-ov registar, LRGD i NRGD uvjet je trajno osposobljavanje. Na primjer, StAB tomu posvećuje 15 % vremena. Vještaci iz LRGD-a moraju sudjelovati u aktivnostima trajnog osposobljavanja najmanje šest sati godišnje. Profesionalna tijela često akreditiraju obrazovne ustanove, koje moraju dokazati da je osposobljavanje stvarno provedeno objavljivanjem popisa upisnika na svojim internetskim stranicama. Takvo osposobljavanje ima dvostruku svrhu: usavršavanje sudskih vještina i produblivanje stručnog znanja.

III. Naknada za rad vještaka

Naknadu za rad vještaka u kaznenim i upravnim postupcima plaća država. Postoji sustav fiksnih tarifa i vještaci moraju unaprijed dostaviti procjenu troškova ([Uredba o naknadama u kaznenim stvarima iz 2003.](#)). Za StAB vrijede drukčija pravila. Naime, StAB-ove vještake plaća Ministarstvo pravosuđa i sigurnosti. U građanskim predmetima naknadu za vještačenje plaćaju stranke.

IV. Odgovornost vještaka

Vještaci mogu snositi odgovornost u skladu s općim ugovornim i deliktним pravom. Ne moraju sklopiti policu osiguranja od odgovornosti ni po zakonu ni po nalogu imenovanog suca. Međutim, može ih osigurati društvo u kojem su zaposleni. Samozaposleni vještaci ugovaraju osiguranje po vlastitom nahođenju iako ih nekoliko profesionalnih tijela obvezuje da ugovore osiguranje od odgovornosti.

V. Dodatne informacije o postupcima vještačenja

Glavne pravne odredbe koje se primjenjuju na sudske vještake u Nizozemskoj su članak 194. Zakona o parničnom postupku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*), članak 8:47 Općeg zakona o upravnom pravu (*Algemene wet bestuursrecht, Awb*) i Zakon o sudskom vještačenju u području kaznenog prava (*Wet deskundige in strafzaken*) (članak 51. i Zakona o kaznenom postupku).

Ti zakoni služe kao okvir. Podrobne smjernice nalaze se u dokumentima [Leidraad deskundigen in civiele zaken](#) (Smjernice za vještake u građanskim predmetima) i [Leidraad medisch deskundigen in bestuursrechtelijke zaken](#) (Smjernice za medicinske vještake u upravnim predmetima).

Osim toga, postoji [NRGD-ov kodeks ponašanja](#) s pravnom osnovom za sudske vještake u kaznenim stvarima, [kodeks ponašanja za sudske vještake u gradskim i upravnim stvarima Sudbenog vijeća](#) i kodeks ponašanja za sudske vještake koji je izradio Središnji žalbeni sud. StAB ima vlastiti kodeks ponašanja, a Odjel za upravno pravo Državnog vijeća ima kodeks ponašanja za vještake. Za većinu oblika vještačenja postavljeni su dodatni zahtjevi za kvalitetu vještačenja ili kvalifikacije vještaka.

Status vještaka (*deskundige*) nije zaštićen.

1. Imenovanje vještaka

Vještake mogu imenovati sud i uključene stranke. Postupak imenovanja vještaka u okviru upravnog postupka sličan je onome u okviru građanskog postupka. Međutim, u upravnom postupku troškove snosi država, a u

građanskom stranke. Vještak kojeg imenuje sud u svakom je slučaju obavezan odgovoriti na pitanja suda (po mogućnosti nakon savjetovanja sa strankama). U postupcima pred kaznenim sudom vještaka može imenovati tužitelj ili sudac u fazi istrage. U tu svrhu postoji registar koji je uređen zakonom jer ti vještaci moraju ispunjavati strože zahtjeve od onih koji vrijede za građanske i upravne postupke. Svi vještaci koje imenuje sud imaju pravnu obvezu prijaviti svaki sukob interesa.

1.a Imenovanje koje provodi sud

Građanski sud ima diskrecijsku ovlast imenovati vještaka po službenoj dužnosti ili na izričit zahtjev stranke u sporu ako se relevantne činjenice ne mogu drukčije utvrditi. U tom se slučaju usmena rasprava odgađa i održava nakon podnošenja izvješća vještaka. Sud u načelu ima diskrecijsku ovlast imenovati bilo koju osobu koju smatra prikladnom za obavljanje dužnosti vještaka. Međutim, gotovo svi sudovi imenuju vještake iz odgovarajućeg registra. Vještak sudu mora prijaviti mogući sukob interesa. Vještaci koje imenuje sud imaju pristup dokumentima koji se odnose na predmet. U građanskim stvarima vrijede posebno stroga pravila za vanjske stručnjake s kojima se imenovani vještak savjetuje dok obavlja svoju zadaću. Na primjer, stranke moraju unaprijed znati s kojim se osobama vještak savjetuje i koja im pitanja postavlja.

1.b Imenovanje koje provode stranke

Kad vještaka imenuju stranke, obično ga imenuju na početku sudskog postupka kako bi im pomogao s pripremom predmetom. Sud može donijeti odluku o predmetu na temelju izvješća vještaka. Sudac može imenovati vještaka na zahtjev stranaka u bilo kojoj fazi postupka. Svi moraju postupati u skladu s pravilima i kodeksima ponašanja primjenjivima na vještake koje imenuje sud.

Obje stranke mogu zatražiti imenovanje određenog vještaka. U takvim se slučajevima ne primjenjuju posebna pravila. Sudac može naložiti da stranke imenuju zajedničkog vještaka, ali to nije uobičajena praksa.

2. Postupak

2.a Građanski postupak

Sud prati kako vještak napreduje s istragom samo kako bi je završio na vrijeme. Sud ne kontrolira kvalitetu rada vještaka i ne spominje ga u presudama. Međutim, StAB redovito prima povratne informacije od sudova o radu vještaka iako rijetko sudjeluje u građanskim postupcima.

Stranke mogu osporiti izvješće vještaka izjavama ili drugim vještačenjem. Sudovi se ne moraju voditi izvješćem vještaka, ali obično prihvaćaju mišljenje vještaka kojeg su imenovali. Vještacima koje imenuju stranke obično se pridaje manja važnost nego vještacima koje imenuje sud. Nema postupaka u okviru kojih se vještaci sastaju i unakrsno ispituju prije početka suđenja kako bi se utvrdile prijeporne točke ili kako bi sud shvatio razlike u mišljenjima.

Vještaci smiju za vrijeme postupka kontaktirati sa strankama, ali samo ako je to nužno za utvrđivanje činjenica i ako se odvija u prisutnosti svih stranaka. Osim ako ga u tome ne sprječavaju profesionalni standardi (npr. u medicinskim predmetima), vještak mora održavati sastanke u prisutnosti svih stranaka kako bi prikupio njihove primjedbe.

1. Izvješće vještaka

Nizozemska ima predložak za izradu izvješća vještaka. Vještaci su dužni dostaviti prethodno izvješće, a stranke imaju pravo iznijeti primjedbe na njega. Vještak se mora osvrnuti na argumente stranaka u prethodnom i završnom izvješću. Ne postoje nikakvi drugi posebni zahtjevi za izvješća. Ako to naloži sud, vještak mora izraditi dodatno izvješće, na primjer ako se postave dodatna pitanja. Izvješće se obično podnosi u pisanom obliku, ali se može iznijeti i usmeno na sudskoj raspravi.

2. Sudska rasprava

Vještak je dužan nazočiti raspravi samo u iznimnim slučajevima. Njegovu nazočnost mogu zatražiti stranke ili naložiti sud. Unakrsno ispitivanje nije uobičajeno.

2.b Razno

Ne postoje velike razlike između građanskih i drugih postupaka.

Navedene informacije prikupljene su od nacionalnih kontaktnih točaka u okviru projekta „Pronađite vještaka” po odabiru [Europskog instituta za stručno znanje i vještačenje \(EEEI\)](#).

■ Posljednji put ažurirano: 16/10/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.